

ประวัติ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

แม้ในทางกฎหมาย กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมจะก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2485 แต่งงานด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรมกลับเริ่มขึ้นตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ.2479 ซึ่งเป็นช่วงที่สงครามมหาเอเชียบูรพากำลังเริ่มต้นก่อนเข้าสู่สงครามโลกครั้งที่สอง ผลกระทบจากสงครามดังกล่าว ทำให้สิ่งของอุปโภค บริโภคขาดแคลน เส้นทางลำเลียงสินค้าเกิดปัญหาจากการแบ่งฝักแบ่งฝ่าย รัฐบาลในช่วงนั้นจึงต้องส่งเสริมการผลิตสินค้าอุปโภคบริโภคภายในประเทศให้มากขึ้น เพื่อลดการนำเข้าจากต่างประเทศ นอกจากนี้ในปี พ.ศ.2485 ได้เกิดมหาอุทกภัยครั้งใหญ่ สร้างความเสียหายต่อบ้านเรือนและข้าวของเครื่องใช้จำนวนมาก จึงทำให้ต้องเร่งพัฒนาและฟื้นฟูอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อบรรเทาความเสียหายดังกล่าว

ต่อมา กองอุตสาหกรรม กรมพาณิชย์ กระทรวงเศรษฐกิจ ได้ถูกยกฐานะขึ้นเป็น กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม มีหน้าที่หลักในการส่งเสริมการประกอบการอุตสาหกรรมภายในประเทศ

และเมื่อสงครามสิ้นสุดลง กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม จึงได้ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการส่งเสริมอุตสาหกรรมต่างๆ ของไทยให้เติบโตขึ้นเป็นลำดับ ก่อนที่ประเทศไทยจะมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับแรกเมื่อ พ.ศ. 2504 จากยุคเริ่มแรกที่เป็น การส่งเสริมอาชีพให้ราษฎรในอุตสาหกรรมครัวเรือนและหัตถกรรมพัฒนาไปสู่อุตสาหกรรมหลากหลายสาขา จนถึงปัจจุบันที่แม้ภาคอุตสาหกรรมต้องเผชิญกับวิกฤตเศรษฐกิจภัยพิบัติ มาตรการทางการค้าและข้อกฎหมายใหม่ๆ รวมทั้งเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว แต่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมก็ยังคงทำหน้าที่เสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบการไทยให้เข้มแข็งตลอดมา

ภารกิจหลักของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม คือ การส่งเสริมภาคอุตสาหกรรม วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises) และวิสาหกิจชุมชน (Micro Enterprise) ที่เกี่ยวข้องกับการอุตสาหกรรมหลายประเภท เช่น หัตถกรรม อาหาร เกษตรแปรรูป ยานยนต์ สิ่งทอ ฯลฯ

สิ่งที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมทำมาโดยตลอด คือ การเป็น “พี่เลี้ยง” (Mentor) ให้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจในทุกสถานการณ์ และเป็นสิ่งที่สร้างความภาคภูมิใจให้แก่บุคลากรของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมมาตลอด 72 ปี ด้วยความคิดที่ว่า วิสาหกิจเหล่านี้ คือ พลังขับเคลื่อนของอุตสาหกรรมไทยให้ก้าวไปข้างหน้า สามารถแข่งขันในระดับภูมิภาคและระดับโลก รวมถึงการเดินเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ในปลายปี 2558 นี้

ริเริ่ม-ส่งเสริม-วิจัยพัฒนา

นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2479 เป็นต้นมา ภารกิจหลักของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม คือ งานแห่งการ “ริเริ่ม” “ส่งเสริม” และ “วิจัยพัฒนา” แม้งานบางด้านจะไม่ได้อยู่ในความดูแลของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมแล้ว แต่ความ “ริเริ่ม” ที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้วางรากฐานไว้ ก็ยังเป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมของประเทศมาจนถึงทุกวันนี้

งานริเริ่ม – กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้ริเริ่มงานสำคัญๆ หลายงาน เช่น การซื้อโรงงานน้ำตาลจากนักธุรกิจเชโกสโลวาเกีย และจัดตั้งเป็นโรงงานน้ำตาลทรายขาวแห่งแรกของประเทศเมื่อปี พ.ศ.2479 และยังได้ริเริ่มร้านไทยอุตสาหกรรมเพื่อเป็นแหล่งจำหน่ายสินค้า ซึ่งภายหลังกลายมาเป็นร้านนารายณ์ภณท์ที่กระทรวงอุตสาหกรรมถือหุ้นร่วมกับเอกชน นอกจากนี้ยังได้ริเริ่มศึกษาเรื่องเขตปลอดภาษีเพื่อจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมที่สำคัญ คือ การยกย่องพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จนส่งผลให้มีการจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) เมื่อปี พ.ศ.2542 ซึ่งการก่อกำเนิดของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (SME BANK) และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ ก็เป็นความคิด “ริเริ่ม” ดั้งเดิมของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมด้วยเช่นกัน

งานส่งเสริม – ตลอดระยะเวลา 72 ปี กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมทำหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตมากมาย เช่น การอบรมทอกระสอบและฟั่นเชือกเมื่อปี พ.ศ.2486 ส่งเสริมให้เกิดการทอผ้าแบบกี่กระตุก การใช้เครื่องทอผ้าไฟฟ้าเพื่อเพิ่มผลผลิต หรือการปั่นด้ายเพื่อเป็นวัตถุดิบสำหรับการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆ เป็นต้น การส่งเสริมอุตสาหกรรมต่างๆ ถือเป็นภาพสะท้อนการดำรงชีวิตของประชาชน และความเป็นอยู่ของบ้านเมืองในแต่ละยุคสมัย และยังสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ณ เวลานั้นๆ ด้วย

งานวิจัยพัฒนา – ตลอดระยะ

เวลาที่ผ่านมา เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้ทำการค้นคว้าทดลองเพื่อค้นหาคำตอบใหม่ๆ ในการเพิ่มผลผลิตให้แก่ผู้ประกอบการ ยกตัวอย่างเช่น การส่งเครื่องลอกป่านรามิจากญี่ปุ่นมาใช้แทนการลอกด้วยมือ ซึ่งสามารถเพิ่มผลผลิตได้ถึง 25 เท่า หรือ การวิจัยพัฒนา โดยการออกแบบแม่พิมพ์ของไทยให้มีความแม่นยำเที่ยงตรงเพื่อนำไปใช้ในอุตสาหกรรมยานยนต์และเครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น

จากผลงานที่ผ่านมาเป็นเครื่องยืนยันความสำเร็จของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ในฐานะองค์กรที่มี “หัวใจคิด” ก้าวหน้า ภายใต้ภารกิจ ริเริ่ม-ส่งเสริม-วิจัยพัฒนา ที่กระทำอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ พร้อมกับการปรับรูปแบบการทำงานให้ทันสมัย และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของวงการอุตสาหกรรมในประเทศ โดยการว่าจ้างที่ปรึกษาบริษัทเอกชน การร่วมมือกับสถาบันการศึกษา หน่วยงานต่างๆ และสถาบันเครือข่ายภายใต้กระทรวงอุตสาหกรรม ทั้งนี้เพื่อขยายการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมไทยให้บรรลุผล ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีจากโลกตะวันตกและตะวันออกผสมผสานให้เกิดการพัฒนาอย่างสัมฤทธิ์ผล และเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนต่อไป